

For Ourselves'den Açgözlü Olma Hakkı'na Önsöz

Bob Black

1983

İçindekiler

Önsöz için Önsöz	3
Önsöz	4

Önsöz için Önsöz

1974'te The Right to Be Greedy adlı kitabı yazan ve yayınlayan San Francisco Körfez Bölgesi'ndeki sitüasyonizm yanlısı grup For Ourselves'e hiç üye olmadım. Baş yazar, uzun zamandır ortalıkta görünmeyen Bruce Gardner'dı. Broşüre birkaç yıl sonra rastladım, o sırada For Ourselves feshedilmişti. "Komünist egoizmi", sol kökenli kolektivist bir toplumsal vizyonu genellikle sağda ifade edilen bireyci (daha iyi bir kelime bulamadığım için) bir etikle sentezlemeye yönelik cüretkar girişimi beni etkilemiş ve zorlamıştı.

60'ların Yeni Sol'undan geliyordum ama 70'lerin solundan giderek daha fazla hoşnutsuzluk duyuyordum. Bu sol, 60'ların solunun tüm hatalarını (güncel olaylar karşısındaki miyopluğu, teorik tutarsızlığı, tarihsel amnezi ve -özellikle- kurban kültü gibi) koruyor ya da abartırken, bütünselliğe karşı devrim duygusu, canlılık ve canlılık duygusu ve mizah duygusu gibi değerlerini inkar ediyor ya da azaltıyordu. Sol, sanki zaten çok fazla fedakarlık ve çok az tatminkarlık yokmuş gibi, daha fazla fedakarlık talep etti ve daha az tatminkarlık vaat etti. Solun önemli bir toplumsal tabana kök salamamasının, hatta bir zamanlar sahip olduğu tabanın çoğunu (çoğunlukla kampüste, aydınlar arasında ve karşı kültürde) elinde tutamamasının, sadece hükümet baskısı ve manipülasyonundan değil, kısmen kendi eksikliklerinden de kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak etmeye başladım. Belki de solcular o kadar akıllı ya da kitleler o kadar aptal değildi. Suçluluk duygusuna kapılmak, herhangi bir konuda suçlu olamayacak kadar güçsüz olduklarını bilen sıradan insanların pek hoşuna gitmeyebilir. Fedakârlık talepleri, zaten çok fazla ve çok uzun süre fedakârlık yapmış ve fedakârlığa maruz kalmış olanlar için cazibeden yoksundur. Solun vaat ettiği gelecek, en kötü ihtimalle daha da kötü, en iyi ihtimalle de mevcut durumdan fark edilir derecede daha iyi görünmüyor. Neden barikatlara koşalım ya da neden oy verme zahmetine girelim ki?

Aşağı yukarı tek başıma, daha özgürleştirici, daha liberter ve daha sefahat akımları araştırdım. Diğerlerinin yanı sıra sitüasyonistleri keşfettim. Özellikle Raoul Vaneigem'in The Revolution of Everyday Life adlı kitabında, ahlakçılığın devrimci bir şekilde aşılması için bazı vaatler sunan uygun bir "radikal öznellik" kavramı buldum. The Right to Be Greedy önemli olan tek devrim olan gündelik yaşam devriminin bu boyutunu daha da geliştirdi.

The Right to Be Greedy'nin yeniden basılmasını sağladığım koşullar, önsözümün bazı özelliklerini açıklıyor. 1980'lerin başında Loompanics Unlimited'in yayıncısı Mike Hoy ile temas kurdum. Hoy, aşırı sağcı bir geçmişten gelerek özgürlükçü harekete dahil olmuştu. Orada da ahlaksız bir egoist anarko-kapitalist olarak aşırı bir konum belirledi: Loompanics'in "liberteryen hareketin deli saçması" olduğunu söyleyerek övünüyordu. Ben uğradığımda Hoy bu pozisyonu bile kısıtlayıcı bulmaya başlamıştı. O zamana kadar Hoy da ben de kendimizi egoist olarak görüyorduk ama bundan çok farklı siyasi sonuçlar çıkarıyorduk. 1982 sonbaharında, eğlence olsun diye Greedy'yi Hoy'a gönderdim ve şöyle bir şey söyledim: "Egoist olduğunu mu düşünüyorsun? Bir de bunu dene. Aylar geçti, Hoy'dan hiçbir haber alamadım, her şeyi unuttum. Sonra Şubat 1983'te bir mektup yazarak Greedy'nin Loompanics baskısının dizgisinin yapıldığını ve birkaç gün içinde bir Önsöz gönderir misiniz diye sordu.

Ben de öyle yaptım. Önsözü çoğunlukla özgürlükçü ya da apolitik bir okur kitlesine yönelttim, ki bu okur kitlesinin sitüasyonistler ya da dada, sürrealizm ve lettrizm gibi öncülleri hakkında hiçbir şey bilmediğini rahatlıkla varsayabilirdim. Çok küçük bir alanda, küçük bir bağlam ve ön uyarı sağlamak için elimden gelen çok az şeyi yaptım. For Ourselves'in komünist egoizminin "çarpan etkileri" içerdığını öne sürdüğümde olduğu gibi, ideolojiler arası bir erişim bile denedim - liberterlerin aşına olması gereken teknik bir ekonomi terimi. Neredeyse istisnasız olarak, itiraz ettikleri neo-klasik mikroekonomiden bihaber olan anarko-solcular bazen bu ifadeye takıldılar. Onlar için bir önsöz yazmış olsaydım, durum farklı olurdu.

Önsöz

Çoğu liberteryen kendilerini bir anlamda egoist olarak görür. Eğer haklara inanıyorlarsa, bu hakların birey olarak kendilerine ait olduğuna inanırlar. Eğer inanmıyorlarsa, yine de kendilerini ve diğerlerini hesaba katılması gereken güce sahip pek çok birey olarak görürler. Her iki durumda da egoizmin karıştının özgecilik olduğunu varsayarlar. İster Hristiyan ister Maoist olsun, özgeciler de aynı fikirdedir. Rahat bir uzlaşma; ve bence şaibeli bir uzlaşma. Ya bu karışık karşılıklı bağımlılık, bu karşılıklı güven bir anlaşmayı yansıtıyor ve gizliyorsa? Egoizm, özgeciliğin sadık karşıtı olabilir mi?

Bu metnin yazarlarına göre, evet. Dahası, kendini bilen ve kendi gerçekleşmesinin önündeki her sınırı reddeden bir egoizmin komünizm olduğunda ısrar ediyorlar. Özgecilik ve (dar) egoizm ya da bencilliği, sermaye ve devlete hizmet eden rakip ve tamamlayıcı ahlaklıklar olarak küçümsüyorlar. Bizi, fedakârlığın ve küçük bencilliğin ötesine geçerek her şeyin ve herkesin hepimiz tarafından sahiplenilmesini kapsayan cömert ve geniş bir açgözlülüğü hoş görmeye çağırırlar. "Zenginlik diğer insanlardır" diye yazmıştı Ruskin. Bunu takdir eden radikal ve rasyonel (öz)-bilinçli egoist, kendini diğer öznellikler içinde ve onlar aracılığıyla zenginleştirir. Sosyal yaşamın en duysal ve tatmin edici olduğu anlarda - seks, sohbet, yaratım - başkalarından almak ve başkalarına vermek, çarpan etkileriyle zengin tek bir oyun-etkinlik oluşturur. Berrak ve ludik egoist için, genelleştirilmiş egoizmden daha azı yeterli değildir.

Bireyciler yalnızca kendi kaprislerine tapmışlardır. Ancak asıl mesele onları yaşamaktır.

Bu bir taklit mi, bir gösteriş budalalığı mı? Burada bundan çok daha fazlası var. Ya da uyumsuz bir eklektizm içinde duygusal bir egzersiz mi? Bireyci egoist kuşkucu olmak zorundadır, ancak kendini, kesinliklerine yönelik bu eşsiz meydan okumanın içgörülerinden (ve eğlencesinden!) mahrum etmek için çok acele etmemelidir. Çelişkiler açıktır, ancak bunların yazarların mantıksızlığından mı yoksa yaşanmış deneyimin gerçek niteliğine sadakatlerinden mi kaynaklandığını söylemek o kadar kolay değildir. Eğer "Marksizm-Stirnerizm" düşünülebilirse, anarşizm de dahil olmak üzere, özgürlük ya da kurtuluştan bahsedilen her ortodoksi sorgulanır. Bu kitabı okumak için tek neden, yazarlarının da kabul edeceği gibi, ondan ne elde edebileceğinizdir.

En azından Hegelci Marksizm, "eleştirel teori" ve avangard söylemdeki son Fransız modaları hakkında bilgi sahibi olmayanlar için bu eserdeki ifade tarzı alışılmadık görünebilir. Ancak bu, politik ve kültürel ikonoklazmı birleştirmeye çalışan dada ve sürrealizm gibi (çoğunlukla Avrupalı) muhalif akımların geleneğine çok uygundur. 1950'lerin sonlarında, Situasyonist Enternasyonal adlı Fransa merkezli küçük ama uluslararası bir örgüt bu projeyi yüksek bir uzlaşmazlık ve karmaşıklık düzeyinde sürdürdü.

Situasyonistler, modern kapitalizmin (Leninist türevleri de dahil olmak üzere) "gösteri" sinin, görünüşlerin örgütlenmesinin, yalıtılmış ve zayıflatılmış "bireyler" ile onların faaliyetleriyle ürettikleri ancak ne kontrol edebildikleri ne de kavrayabildikleri bir dünya arasına nasıl girdiğine dikkat çektiler. Gündelik hayatın pek çok standartlaştırılmış prefabrik role bölünmesi, göz kamaştırıcı bir dizi zorunlu "seçeneğe" sahip ancak kendi hayatlarını yaratma inisiyatifini kaybederek etkin özerklikten yoksun bireyler üretirken, aracılık doğrudan deneyimin yerini alır. Siyasi olarak, Situasyonistler yerleşik solu şiddetle kınadılar, ancak konsey komünizmini benimsediklerinde kendileri de aşırı sol bir duruşa doğru ilerlediler. Bir yandan işin ortadan kaldırılması -üretken oyun benzeri eğlencelere dönüştürülmesi-, diğer yandan işçi konseyleri çağrısı yapmak, durumcuların çözemediği çelişkilerden yalnızca biridir. 1968'deki Fransız genel grevi, S.I.'nin varlıklı toplumun yoksulluğu sadece modernleştirdiği tezini haklı çıkardı ve hatta bazı sloganlarını sergiledi, ancak S.I. bir sonraki adımda ne yapacağını şaşırdı ve 1972'de dağıldı.

O zamandan beri, Situasyonist fikirler - ve pozlar - popüler kültüre sızdı ve Sex Pistols'ın menajeri Malcolm McLaren belki de denatüre edilmiş bir durumculuğu trendy'lere satan ilk kişi oldu. 1970'lerin başında İngiltere'de, New York'ta ve özellikle San Francisco Körfez Bölgesi'nde "pro-situ" gruplar (bindiği gibi) kuruldu. Bu gruplardan biri olan Negation, 1973 civarında Kendimiz İçin olarak yeniden biçimlendi ve bir sonraki Mayday'de elinizdeki metni üretti. Kendimiz İçin özellikle, "kölesi olmayan efendiler" in "radikal öznelliği" ni kutlayan durumcu Raoul Vaneigem'e bağlıydı ve The Right to Be

Greedy'de benimsenen teoride belirgin bir şekilde yer alıyordu. Çok geçmeden grup dağıldı, bazı üyeleri hiçbir zaman gerçekten kaçamadıkları Marksizm'e geri döndüler.

Metin aynı anda hem fazla Marksist olmayı hem de Marksizm ile uyumsuzluğunun boyutlarından bihaber olmayı başarıyor. İnsanın esasen üretici olduğu yanılması devam ettiği ve konseylere dayalı "demokratik" planlı bir ekonomi yeni ve özgür bir toplumun yapısal temeli olarak lanse edildiği için fazla Marksist. Komünizm egoizmini Marksist kutsal metinlerle bağdaştırma çabası ikna edici olmaktan çok ustaca olsa da belki de Marx'ın sandığından daha radikal olduğunu gösteriyor. For Ourselves'in Marx'ı Stirnerleştirdiği gibi Stirner'i de Marxlaştırmaya çalışmamış olması üzücü: o zaman iki büyük devrimci ahlakçıyı hangi düzeyde uyumlu hale getirmenin mümkün olabileceğini daha iyi anlayabilirdik.

Egoizm en dar anlamıyla bir totolojidir, bir taktik değil. Sanki dünya hakkında gerçek bir keşif yapmışlar gibi "herkes bencildir" diye zafer çılgınlıkları atan her yaştan ergen, sadece neden bahsettiklerini tam anlamıyla bilmediklerini gösterir. Pratik egoizm daha fazlası olmalı, egoiste kendisi ve diğer benlikler hakkında hayatında (ve haliyle onlarınkinde) fark yaratacak faydalı bir şey söylemelidir. İsteklerim, ihtiyaçlarım, arzularım, kaprislerim - bunlara ne dersiniz deyin - amaçsal olarak hareket eden benliğim olan egoyu diğer benliklerin beni beklediği yere kadar uzatır. Ekonomistlerin dediği gibi, onlarla "kol mesafesinden" ilgilenirsem, istediğim şeylerin çoğuna ihtiyacım olduğu kadar yaklaşmam. Her halükarda, hiçbir "hortlak", hiçbir ideoloji yoluma çıkamayacak. Fikirleriniz size mi ait, yoksa siz fikirlere mi aitsiniz?

Posia

Bob Black
For Ourselves'den Açgözlü Olma Hakkı'na Önsöz
1983

Çeviri: AIUX

İngilizce Aslı: Preface to The Right to be Greedy by "For Ourselves"
<https://tr.anarchistlibraries.net/library/bob-black-for-ourselvesden-acgozlu-olma-hakkina-onsoz>

edu.wll.im